

โรคจิตเภท

โรคจิตเภทคืออะไร?

โรคจิตเภท คือ อาการความผิดปกติทางจิตอย่างรุนแรง เนื่องจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ซึ่งนำไปสู่ความผิดปกติด้านความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรม ที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพและเข้าสังคม และการดูแลตนเองของผู้ป่วย โรคจิตเภทเป็นโรคที่พบได้ทั่วไป โดยครอบครัวที่มีประวัติป่วยเป็นโรคนี้จะมีความเสี่ยงการเป็นโรคเพิ่มสูงขึ้น

ระยะการเกิดโรคมักจะอยู่ในช่วงวัยรุ่นหนุ่ม หรือผู้ใหญ่ตอนต้น โดยปกติจะมีอายุระหว่าง 18 ถึง 35 และเพศชายและหญิงมีอัตราการเป็นโรคที่ใกล้เคียงกัน

โรคจิตเภทมีสาเหตุมาจากอะไร?

ยังไม่มีคำอธิบายถึงสาเหตุของโรคนี้ได้ อย่างไรก็ตามมีการตรวจพบสิ่งสำคัญหลาย ๆ อย่างที่อาจจะเกี่ยวข้องกับสาเหตุของอาการที่เกิดขึ้น โดยเป็นที่รู้กันว่าโรคนี้เกี่ยวข้องกับกรรมพันธุ์ เวชศาสตร์สมอง การใช้สารเสพติด ความเครียด และบุคลิกภาพแปรปรวนที่ชอบแยกตัว

จะรู้ได้อย่างไรว่าตนเองเป็นโรคจิตเภทหรือไม่?

หากคุณพบอาการดังต่อไปนี้เกิดขึ้นกับครอบครัว หรือเพื่อนของคุณ พวกเขาอาจจะทรมานจากอาการของโรค และควรถูกส่งตัวเพื่อรับการประเมินจากแพทย์และผู้เชี่ยวชาญด้านโรคจิต

1. อาการประสาทหลอน

เป็นการรับรู้ถึงสิ่งที่ไม่ได้อยู่จริง เช่น ได้ยินเสียงทั้งที่ไม่มีเสียงใด ๆ เกิดขึ้น เห็นภาพที่ไม่มีจริง เป็นต้น

2. อาการหลงผิด

มีความเชื่อมั่นในสิ่งที่จริง หรือไม่มีอยู่จริง ซึ่งความเชื่อเหล่านั้นอาจจะผิดแปลกหรือประหลาด เช่น รู้สึกว่าถูกผู้อื่นปองร้าย รู้สึกถูกควบคุม

รู้สึกว่าตนเองมีความหมายพิเศษที่ผูกพันต่อเหตุการณ์บนโลกนี้

3. มีความบกพร่องด้านความคิด

สูญเสียความสามารถในการคิด โดยอาจจะมีความคิดที่ไม่เป็นระบบ หรือไม่มีตรรกะ

ผู้ป่วยจะพูดเรื่องไร้สาระไม่มีเหตุผล หรือเงียบไม่พูดใด ๆ

4. ไม่มีแรงบันดาลใจ

ผู้ป่วยสูญเสียความปรารถนาและแรงบันดาลใจในหลาย ๆ ด้าน

(ซึ่งรวมไปถึงการดูแลรักษาความสะอาดของตนเอง) หหมดความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ

และเคลื่อนไหวช้าลง ผู้ป่วยอาจจะกลายเป็นคนกระเซอะกระเซิง และไม่สามารถทำงานใด ๆ ต่อไปได้

5. สูญเสียความสามารถในการแสดงความต้องการของตนเอง หรือรับรู้ความความรู้สึกใด ๆ ได้
ตัวอย่างเช่น ผู้ป่วยไม่สามารถแสดงความคิดเห็นต่อความรู้สึกผู้อื่นได้
หรือแม้กระทั่งหัวเราะออกมาเมื่อคนรอบข้างรู้สึกเศร้าเสียใจ
6. ถอนตัวและเก็บตัว
ตัวอย่างเช่น ผู้ป่วยกลายเป็นคนชอบปลีกตัว เก็บตัว เอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง และเฉยเมย
7. มีความบกพร่องด้านอารมณ์
ผู้ป่วยไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ อารมณ์ไม่คงที่ และเปลี่ยนแปลงได้ง่าย

การรักษาโรคจิตเภทมีอะไรบ้าง?

การรักษาด้วยยาถือเป็นการรักษาที่สำคัญและได้ผลดีที่สุด

ยาระงับประสาทช่วยลดอาการประสาทหลอนและหลงผิดอย่างได้ผล ลดระดับความวิตกกังวล

ซึ่งนำไปสู่การฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป เมื่ออาการป่วยฉับพลันได้บรรเทาลง

การรับประทานยาอย่างต่อเนื่องจะช่วยลดความเสี่ยงการกำเริบของโรคที่อาจเกิดขึ้น

เมื่อสามารถควบคุมอาการป่วยฉับพลันได้แล้ว จิตแพทย์อาจจะจัดให้เข้ารับจิตบำบัด กิจกรรมบำบัด

การให้ความรู้แก่ครอบครัว หรือทำการบำบัดอื่น ๆ ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยกลับเข้าสู่สังคมได้อีกครั้ง

ครอบครัวควรจะช่วยผู้ป่วยโรคจิตเภทอย่างไร?

1. กระตุ้นให้ผู้ป่วยรับประทานยาและเข้ารับการรักษาอย่างต่อเนื่อง
เพื่อเร่งการฟื้นตัวและลดความเสี่ยงการเกิดโรคอีกครั้ง
2. ฝ้าระวังสัญญาณเบื้องต้นในการกำเริบของโรค เช่น อาการวิตกกังวล นอนไม่หลับ
ความอยากอาหารที่เปลี่ยนไป หดความสนใจ แยกตัว มีอารมณ์ซึมเศร้า รู้สึกว่าถูกแกล้งหรือกล่าวถึง
ดื้อรั้นอย่างรุนแรง
3. ระวัง อย่าได้เถียงหรือตำหนิอาการและพฤติกรรมของผู้ป่วย
ไม่ควรโต้แย้งกับผู้ป่วยถึงความเป็นจริงของอาการหลอนหรือหลงผิด
แต่ควรให้ความช่วยเหลือโดยดึงความสนใจของพวกเขาออกจากอาการของโรคที่เป็นอยู่
ส่งเสริมให้ผู้ป่วยทำในสิ่งที่พวกเขาสนใจ
4. พยายามเข้าใจง่ายและตรงไปตรงมากับผู้ป่วย รับฟังและสนับสนุน
โดยเฉพาะการชี้ให้เห็นถึงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่ดีขึ้นในเชิงบวก
สร้างตารางแบบแผนสำหรับการนอน ทำงานและสิ่งที่สนใจ
โดยปล่อยให้มีความยืดหยุ่นและพื้นที่ส่วนตัวในระดับหนึ่ง

5. ส่งเสริมให้ผู้ป่วยเข้ารับบริการการบำบัดทางสังคม เพื่อปรับปรุงชีวิตสังคมให้ดีขึ้น
6. ผู้ที่ให้ความดูแลก็ควรจะได้ดูแลสุขภาพจิตตนเองด้วย เช่น การผ่อนคลายและใช้เวลากับตนเอง
ขอรับความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น